

Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
ННБК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет
Академія сільськогосподарських наук Грузії
Болонський національний університет ветеринарної медицини (Італія)
РУП «Інститут м'ясо-молочної промисловості» (Республіка Білорусь)
Мюнхенський університет Людвіга-Максиміліана (Німеччина)
Словацький сільськогосподарський університет в Нітрі (Словаччина)
Вища школа практичного навчання в Лодзі (Польща)
Університет штату Луїзіана (США)
Університет в Соскотунії (Канада)

Ukrainian
Scientific-Educational
Consortium

ПРОГРАМА

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА
ПЕРЕРОБКИ ТВАРИННИЦЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ»

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
“INNOVATIVE TECHNOLOGIES OF PRODUCTION
AND PROCESSING OF ANIMAL PRODUCTION”

25-26 жовтня 2018 року
м. Вінниця

- 13.20 – 13.25 «Вплив стресостійкості на продуктивність свиней»
ЗОТЬКО Микола Олександрович, кандидат біологічних наук, доцент
 Вінницький національний аграрний університет
- 13.25 – 13.30 «Молочна продуктивність корів української чорно-рябої породи залежно від племінного відбору»
ДОБРОНЕЦЬКА Валентина Олександрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
 Вінницький національний аграрний університет
- 13.30 – 13.35 «Використання модифікованої браги як кормової добавки у тваринництві»
ПАЛАДІЙЧУК Олена Ростиславівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
 Вінницький національний аграрний університет
- 13.35 – 13.40 «Продуктивність і якісний склад молока залежно від санітарно-гігієнічних умов утримання корів та сезонних чинників»
ПОЛИЩУК Тетяна Володимирівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
 Вінницький національний аграрний університет
- 13.40 – 13.45 «Селекція корів за використання різного підбору та призначенням»
КАЗЬМІРУК Лариса Василівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
 Вінницький національний аграрний університет
- 13.45 – 13.50 «Вплив мікроклімату на клінічний стан нетелів»
ВАРПИХОВСЬКИЙ Руслан Леонідович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
 Вінницький національний аграрний університет
- 13.50 – 13.55 «Санітарно-гігієнічна оцінка безприв'язного утримання дійних корів»
ЯРЕМЧУК Олександр Степанович, доктор сільськогосподарських тварин, доцент
 Вінницький національний аграрний університет
- 13.55 – 14.00 «Розробка енергоощадних транспортуючих систем в тваринницьких фермах»
ТОКАРЧУК Олексій Анатолійович, кандидат технічних наук, доцент
 Вінницький національний аграрний університет

СЕЛЕКЦІЯ КОРІВ ЗА РІЗНИМ ПІДБОРОМ ТА ПРИЗНАЧЕННЯМ

Казьмірук Л.В., кандидат с.-г. наук, доцент

Вінницький національний аграрний університет

Ведення селекції у підприємствах з виробництва молока особливе місце відводиться розподілу корів на племінне ядро, виробничу групу і брак та закріплення за ними бугаїв-плідників.

Доцільно враховувати те, що до високопродуктивних корів підбирають індивідуально плідників за подібними продуктивними ознаками, а низькопродуктивних або вибракуваних корів української чорно-рябої молочної породи закріплюють за бугаями м'ясних спеціалізованих порід для одержання нащадків з високими відгодівельними ознаками.

Але використання маточного поголів'я стада можливе при умові застосування різних типів підбору, що дозволить встановити доцільність підбору пар за гомогенним – індивідуальним або груповим, індивідуальним або гетерогенним – груповим або індивідуальним. Використання їх може бути при чистопородному розведенні чи промислового схрещуванні. У той же час, у виробничих умовах ще такі методи використовуються недостатньо.

Тому актуальним є дослідження доцільності використання у товарних підприємствах з виробництва молока різних методів підбору худоби, що дозволить раціонально використовувати генетичні задатки корів української чорно-рябої молочної породи.

Згідно з перспективним розвитком української чорно-рябої молочної породи необхідно стабілізувати її за господарсько-племінними ознаками, особливо у підприємствах з виробництва молока. При цьому вирішити питання правильного використання корів залежить від напряму підвищення ефективності продукції скотарства (виробництво молока та яловичини)

Отже, дослідження за використанням різних підборів бугаїв-плідників до корів за їх призначенням дозволить раціонально відселекціонувати їх до племінного ядра, виробничої та вибракуваної груп.

Метою досліджень було оцінити доцільність використання гомогенного та гетерогенного групового підбору до корів племінного ядра та виробничої групи.

Дослідження проводились на маточному поголів'ї стада корів ЗАТ ПК «Поділля» філії «Крижопіль» с.Джугастра Крижопільського району за матеріалами племінного обліку. До групи племінного ядра виділено 80 корів із середньою молочною продуктивністю за лактацію 5026 кг; у виробничу групу виділено 40 корів з середніми надоями 4376 кг.

За принципом груп-аналогів для досліджень гомогенно-групового підбору до групи тварин племінного ядра (контрольна група) виділено 10 корів за третьою лактацією і старше з врахуванням середніх надоїв на рівні 5118 кг. У

дослідну групу (виробнича група) увійшли корови-аналоги з надоями 4415 кг молока за лактацію. Молочна продуктивність матері батька корів контрольної групи становила 5256 кг, а дослідної – 4486 кг.

Дослідження за використанням гетерогенного групового підбору проведені на 20 коровах, де у контрольну групу увійшли 10 корів із надоями 5038 кг молока за лактацію, а у дослідну – 4135 кг (10 гол.).

Проведено порівняння молочної продуктивності матерів з їх дочками при застосуванні гомогенного та гетерогенного підбору корів у групі племінного ядра та виробничої групи.

Матеріали досліджень опрацьовані методами варіаційної статистики, де вірогідним рівнем вважали $P < 0,05$.

Результати досліджень. Молочна продуктивність матері батька у групі корів племінного ядра при використанні гомогенного групового підбору становила 5356 кг. Така продуктивність наближена до надоїв 10 корів-матерів української чорно-рябої молочної породи, яка складала 5118 кг молока в середньому за лактацію (табл. 1).

Таблиця 1

Різні види підбору для племінного ядра та виробничої групи $n=10$, $X \pm S_x$

Показник	Призначення корів	
	племінне ядро	виробнича група
Гомогенний груповий підбір		
Надій матері за лактацію, кг	5118±38,5	4415±28,6
Надій за лактацію матері батька, кг	5256	4486
Надій за лактацію дочок, кг	5215±37,7	4465±32,4
Жирність молока у дочок, %	3,58±0,027	3,66±0,034
Молочний жир у дочок, кг	186,7±4,11	163,4±3,23
Гетерогенний груповий підбір		
Надій матері за лактацію, кг	5038±56,3	4135±48,6
Надій за лактацію матері батька, кг	8535	6186
Надій за лактацію дочок, кг	6786±66,4	5160±50,3
Жирність молока дочок, %	3,87±0,036	3,72±0,059
Молочний жир дочок, кг	262,6±5,13	191,9±4,15

Одержані показники молочної продуктивності дочок за третю лактацію показали, що отримано від них у середньому 5215 кг молока, що більше ніж у лактації матері всього на 1,89%, що свідчить про збереження надоїв матерів у дочок.

Виробнича група корів матерів мала надої нижчі ніж корови племінного ядра на 15,92%, і складала 4415 кг. Тому при застосуванні гомогенного групового підбору використаний бугай-плідник, продуктивність матері якого

становила 4486 кг молока. У дочок від таких матерів і батька отримані надої на рівні 4465 кг, тобто наближені до продуктивності матерів.

Отже, використання гомогенного групового підбору до групи корів племінного ядра і виробничої групи збереглася молочна продуктивність матерів, яка проявилась у дочок.

Використання гетерогенного групового підбору коровами племінного ядра і виробничої групи при закріпленні за ними плідника з високою молочною продуктивністю матері 8535 кг для племінного ядра та 6186 кг – для виробничої групи дозволило суттєво підвищити надої у їх дочок. Так від корів племінного ядра з надоями 5038 кг отримані дочки, у яких надої підвищились до 6786 кг або на 34,47 %, а у корів виробничої групи – на 49,60% (5160 кг).

Порівняльна оцінка надоїв дочок племінного ядра і дочок виробничої групи при використанні гомогенно-групового підбору у порівнянні із гетерогенно-груповим показала вірогідну різницю при $P < 0,001$. Це свідчить про те, що ефективним є у товарних підприємствах з виробництва молока застосовувати гетерогенний груповий підбір.

Висновок. У підприємствах з виробництва молока доцільно розділяти молочне стадо за виробничим призначенням корів на: племінне ядро, виробничу групу, брак та застосувати для корів племінного ядра та виробничої групи чистопорідне розведення і гетерогенний груповий підбір, що дозволить суттєво підвищити молочну продуктивність у дочок.